

**ПОМОЋНИ
МАТЕРИЈАЛ ЗА
ОДЕЉЕЊСКОГ
СТАРЕШИНЕ У РАДУ
СА РОДИТЕЉИМА/
СТАРАТЕЉИМА**

септембар 2025. године

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА
Свако одељење у школи има одељењског старешину

ПЛАН РАДА ОДЕЉЕНСКИХ СТАРЕШИНА

Одељењске старешине ће кроз свој и програм и план одељењске заједнице остваривати своје функције: педагошку, организациону и административну, прилагодивши их конкретним условима и проблемима који се јављају у одељењу.

1. **педагошка функција**- подразумева рад старешине на праћењу напредовања ученика, праћење учениковог личног развоја, као и праћење уредности похађања наставе, помоћ око решавања личних проблема ученика, као и рад на јачању интерперсоналних односа у оквиру разредног колектива, рад на регулисању ученичких међусобних односа, помоћ у раду одељењске заједнице и успостављању веза и односа између ученика из различитих одељења, подстиче ученике да се укључе у општешколске акције и манифестације.
2. **организациона и координирајућа функција**- односи се на то да одељењски старешина координира и усклађује рад и захтеве свих наставника према ученицима, руководи радом одељењског већа, прати укупну оптерећеност ученика наставним и ваннаставним активностима, координира активности школског педагога, психолога и социјалног радника у односу на ученике свог одељења, као и у односу на њихове родитеље / старатеље.
3. **административна функција**- подразумева вођење педагошке документације о ученицима и одељењу, праћење начина вођења осталих података о ученицима (дневник рада, матична књига, документација о испитима, итд.)

Све своје функције одељењски старешина остварује јединствено координирајући рад и сарадњу свих ученика и чинилаца васпитног рада у једном одељењу.

Час одељењског старешине има важну улогу и могућност развоја ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. У разговор и дискусију треба да буду укључени сви ученици, као и да буду заступљени садржаји и активности везани за развој емпатије, сарадње, солидарности, поштовања различитости и сл.

Одељењску заједницу чине сви ученици и одељењски старешина једног одељења. Одељењска заједница је средина у којој ученици остварују образовно-васпитни процес рада, своја права, обавезе и одговорности у складу са Законом и Статутом. Одељењска заједница има председника, секретара и благајника, које се бира се за сваку школску годину, на првом састанку одељењске заједнице. На истом састанку бирају се и заменици чланова руководства.. Избор се врши јавним гласањем о предлозима за чланове руководства које може да поднесе сваки ученик.

Одељењска заједница има следеће задатке:

- 1) разматрање и решавање проблема у односима између ученика или између ученика и наставника;
- 2) разматрање и решавање проблема у учењу и владању ученика;
- 3) даје предлоге и мишљења стручним органима, савету родитеља и директору о правилима понашања у школи;
- 4) навикавање ученика на поштовање правила безбедног понашања;
- 5) навикавање ученика на поштовање правила лепог понашања;
- 6) стварање и развијање позитивне атмосфере у одељењу, у којој владају другарство и међусобно разумевање и уважавање ученика;
- 7) даје предлоге директору о учешћу на спортским и другим такмичењима ученика у школи и ван ње
- 8) избор чланова Ученичког парламента;
- 9) избор председника, секретара и благајника (из Статута Техничке школе ГСП)

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА И САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА / СТАРАТЕЉИМА

Одељењски старешина је фокусиран на: успостављање сарадње између школе и родитеља / старатеља проучавање и праћење социјално-породичних прилика ученика извештавање о томе, према потреби, педагошко-психолошкој служби, припремање и вођење родитељских састанака, сарадњу са другим ваншколским институцијама значајним за васпитно-образовни рад са ученицима.

У циљу стварања сарадничке атмосфере и развој поверења неопходно је укључивати родитеље / старатеље као равноправне партнере у све сегменте и области рада школе. Један од важних услова за успостављање сарадње је благовремено и јасно информисање, као и обезбеђивање прилика за двосмерну конструктивну комуникацију, коју ће одликовати узајамно поштовање и уважавање различитих перспектива.

Пожељно је користити више канала комуникације као и континуирано слати поруку да је партиципација родитеља / старатеља добродошла. Са друге стране, од родитеља се очекује одговорно понашање, односно праћење напредовања ученика које, између осталог, подразумева редовно извештавање одељењског старешине о променама у понашању и учењу код ученика, као и спремност за консултације како са наставницима, тако и са стручним сарадницима школе или спољним сарадницима.

Наведене опште принципе сарадње, али и циљеве и активности специфичне за ову школску годину, потребно је и пре почетка школске године поделити са родитељима / старатељима користећи посредне канале комуникације, а потом и на првом родитељском састанку истаћи новине настале у школским документима и планираним активностима.

У саветодавном раду са родитељима / старатељима треба планирати теме на основу сагледавања потреба родитеља / старатеља (спровести анкетање родитеља / старатеља како би се сагледале њихове потребе на почетку и током школске године и ослањати се на податке добијене кроз разговоре реализоване на почетку првог полугодишта).

Од првог дана школе и током целе школске године, развијати позитивне људске вредности, унапређивати однос заснованих на поштовању, развијати сарадњу и солидарност уз уважавање различитости и укључивање свих ученика како би њихово средњошколско образовање испунило образовну и васпитну функцију неопходну за укључивање у савремено друштво и свет рада, као и наставак школовања.

Одељењски старешина сарађује са родитељима / старатељима тако што:

- припрема, организује и реализује родитељске састанке;
- информише родитеље / старатеље о захтевима које поставља школа пред ученике, о резултатима које ученици постижу у укупно образовно-васпитном раду;
- заједнички ради са родитељима / старатељима на побољшању резултата учења, рада и развоја ученика;
- прати социјално-породичне карактеристике ученика;
- индивидуално разговара са родитељима / старатељима о раду и развоју њихове деце (дан отворених врата за родитеље);
- укључује се у сарадњу са родитељима / старатељима, школским педагогом, психологом, социјалним радником и другим стручњацима изван школе у складу са конкретним потребама.

Сарадња родитеља / старатеља и школе остварује се активностима и контактима са разредним старешином, наставницима, директором, стручним сарадницима, школским одбором и Саветом родитеља.

Индивидуални разговори са родитељем / старатељем

Индивидуални облик сарадње одељењског старешине и родитеља / старатеља има вишеструки значај. Родитељу / старатељу се тиме пружа могућност (и на то их треба подсећати) да:

1. прати развој свог детета током школовања;
2. ствара потребне услове за развој детета у породици;
3. у кризним ситуацијама у развоју детета има у одељењском старешини саветодавца у мерама које они лично могу препоручити или их може упутити на профил стручњака којем се могу обратити;
4. лично доприноси побољшању услова рада у установи или у реализацији наставних и ваннаставних активности, а тиме свом детету омогућава и успешнији развој;
5. стиче додатно образовање (у различитим видовима едукације које школа организује) и развија интересовање детета за самообразовање;
6. сходно праћењу осамостаљивања детета у дужем времену, чини напор да мења и сам себе, прилагођавајући своје захтеве узрасним могућностима детета у задовољавању његових потреба и извршавању све бројнијих и сложенијих породичних и других друштвених обавеза.

Одељењском старешини се индивидуалном сарадњом омогућава да:

1. боље упозна, а тиме и разуме рад, резултате и понашање сваког ученика;

2. својим програмима планира и успешније организује индивидуалне облике рада и реалније процењује њихове резултате;
3. заједно са родитељем / старатељем тражи приступ решавању проблема;
4. сарадњом са појединим родитељима / старатељима постиже усклађено деловање на ученике, чиме се лакше и брже остварују задаци установе.

Кодекс облачења запослених и родитеља / старатеља

Под непримерним облачењем подразумева се ношење:

1. Мајица или блуза са великим деколтеом или танким бретелама
2. Мајице које не покривају стомак, леђа или рамена
3. Шортсева, кратких панталона изнад колена
4. Непримилено кратких сукњи, хеламки, провидне одеће
5. Папуча
6. Јапанки
7. Мрежастих чарапа
8. Одеће увредљивих натписа и слика

На родитељском састанку одељењски старешина потребно је да:

- Води евиденцију о доласку родитеља / старатеља на родитељски састанак (прозвати родитеља / старатеља ученика и његово (не)присуство евидентирати) и са родитељем / старатељем проверити податке
- Упозна родитеље / старатеље са одговорностима родитеља
- Упозна родитеље / старатеље са Правилима понашања и **кодексом одевања** у школи
- Упозна родитеље / старатеље са радом школе, трајању смена, одморима, распореду звоњењу, распореду часова, наставним предметима, одвијању практичне наставе
- Позива родитеље / старатеље на сарадњу током целе школске године и и упознати их са основним правима, обавезама и одговорностима родитеља, као и различитим облицима сарадње и комуникације са одељенским старешином.
- Упозна родитеље / старатеље са школским календаром за наступајућу школску годину динамиком рада, класификационим периодима, распустима.
- Упозна родитеље / старатеље са Правилником о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању
- Упозна Законом о основама система образовања и васпитања о забрани дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и осталим забрањеним активностима у школи
- Информише родитеље / старатеље о изрицању васпитних и васпитно- дисциплинских мера
- Информише и упозна родитеље / старатеље са радом Савета родитеља и бирати представника за Савет родитеља (водити рачуна о кворуму)
- Упозна родитеље / старатеље са радом Ученичког парламента и ђачког динара

Програм рада одељењског старешине са родитељима:

Време реализације	Активности/теме	Начин реализације:	Реализатори:
<p align="center">СЕПТЕМБАР / ОКТОБАР</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са организацијом рада школе, календаром образовно-васпитног рада за текућу школску годину, Правилима кућног реда, деловима Годишњег плана рада школе који су важни за родитеље/ старатеље, Правилима о понашању ученика, запослених и родитеља ученика школе, Правилником и програмом заштите ученика од насиља - Избор представника родитеља за Савет родитеља Школе; - Договор са родитељима / старатељима међусобној сарадњи, терминима индивидуалних разговора и инсистирање на правременом обавештавању школе о разлозима одсуствовања ученика са наставе. - Упознавање родитеља / старатеља са радом Тимова у школи - Упознавање родитеља / старатеља са Правилником о правима, обавезама и одговорности ученика и васпитно-дисциплинским мерама; - Истицање значаја благовременог праћења рада и напредовања ученика у циљу превентивног деловања или 	<p align="center">Упознавање, разговор, договор, избор, гласање</p>	<p align="center">Одељењске старешине</p>

	<p>предузимања одговарајућих мера у ситуацијама које то изискују;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Упознавање родитеља / старатеља са организацијом допунског и додатног рада са ученицима и сугестије родитеља / старатеља за укључивање ученика; - Упознавање са Планом и програмом образовања за текућу школску годину; - За завршне разреде: Упознавање родитеља / старатеље са начином полагања матурског и завршног испита(за завршне разреде) 		
НОВЕМБАР / ДЕЦЕМБАР	<ul style="list-style-type: none"> - Понашање ученика у школи - Саопштавање успеха ученика на првом класификационом периоду, уочавање наставних предмета из којих је успех најлошији ради предузимања мера за побољшање успеха; - Анализа изостајања ученика, посебно неоправданих изостанака и изречене васпитно-дисциплинске мере; - Осврт на остварену сарадњу породице и школе и учесталост индивидуалних разговора са родитељима / старатељима; - Договор са родитељима / старатеље о пружању помоћи ученицима у планирању дневних школских обавеза; - Указивање на нужност проширивања знања родитеља / старатеља из области педагогије, развојне психологије и друго; - За разреде - одељења која су реализовала екскурзију: упознавање родитеља / старатеље са извештајем о извођењу екскурзије. 	Разговор, упознавање	Одељењске старешине
ЈАНУАР / ФЕБРУАР	<ul style="list-style-type: none"> - Понашање ученика - Организовање родитељског састанка и упознавање родитеља / старатеља са успехом ученика на крају првог полугодишта; - Упознавање родитеља/ старатеље са мерама за побољшање успеха и евидентирање сугестије родитеља; - Однос према школским обавезама и изреченим васпитно-дисциплинским мерама; - Однос ученика према школској имовини и материјална одговорност ученика; 	Разговор, упознавање	Одељењске старешине

	<ul style="list-style-type: none"> - Истицање значаја професионалне оријентације ученика и благовременог планирања свог професионалног развоја - Анализа укључености ученика у допунски и додатни рад и ефекти тог рада; 		
МАРТ- АПРИЛ	<ul style="list-style-type: none"> - Разговор о захтевима који до краја школске године стоје пред ученицима - Анализа успеха ученика на трећем класификационом периоду; - У завршним разредима-упознавање родитеља / старатеља са организацијом полагања завршног и матурског испита. 	Разговор, упознавање	Одељењске старешине
ЈУН	- Подела сведочанства 28.06.2024. године.		Одељењске старешине

Уколико се укаже потреба, организоваће се и ванредни родитељски састанци за поједина одељења - разреде у току школске 2023/2024. године.

Родитељским састанцима може присуствовати директор, помоћник директора, стручни сарадници школе, организатор практичне наставе, предметни наставници или ученици уколико постоји потреба.

Корисни извори:

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_osnovama_sistema_obrazovanja_i_vaspitanja.html

<https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2024/10/4/reg>

<https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/ministarstva/pravilnik/2024/10/6/reg>

<https://tehnickaskolagsp.edu.rs/wp-content/uploads/2016/09/STATUT.pdf>

<https://tehnickaskolagsp.edu.rs/wp-content/uploads/2016/09/%D0%98%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D1%86%D0%B8-%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%80%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%B0%D1%9A%D0%B0-%D1%83-%D1%81%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%99%D0%B0-%D1%81%D0%B0-%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BC-%D0%BE%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BC%D0%B0.pdf>

<https://tehnickaskolagsp.edu.rs/wp-content/uploads/2016/09/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC-%D0%B7%D0%B0%D1%88%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B5-%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5-%D0%93%D0%A1%D0%9F-%D0%BE%D0%B4-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%99%D0%B0.pdf>